

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.022.04.2016

P/16/43

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/043 - Nadzór nad transportem i ubojem zwierząt gospodarskich.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Bogdan Gorzałkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/79/2016 z dnia 28 września 2016 r. (dowód: akta kontroli tom I str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Makowie Mazowieckim ¹ ul. Mazowiecka 7, 06-200 Maków Mazowiecki
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Dobosz, Powiatowy Lekarz Weterynarii ² (dowód: akta kontroli tom I str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości³, działalność PLW w latach 2014-2016 (I poł.) w zakresie sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt gospodarskich w transporcie i uboju.

PLW w okresie objętym kontrolą prawidłowo wywiązywał się z obowiązków dotyczących sprawowania nadzoru nad działalnością podmiotów prowadzących na terenie powiatu makowskiego działalność gospodarczą w zakresie transportu i uboju zwierząt gospodarskich. Prowadził wymagane rejestry dotyczące tej działalności, przeprowadzał okresowe kontrole w tym zakresie, jak i kontrole doraźnie w reakcji na otrzymywane informacje o występujących nieprawidłowościach. W przypadku ujawnienia nieprawidłowości dotyczących m.in. warunków transportu lub uboju zwierząt gospodarskich podejmował skuteczne działania w celu wyegzekwowania ich usunięcia, a w odniesieniu do czynów stanowiących (w jego ocenie) wykroczenie lub przestępstwo kierował stosowne zawiadomienia do organów ścigania. Rzetelnie sporządzał roczne sprawozdania dotyczące nadzoru weterynaryjnego.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczyły w szczególności sposobu sprawowania przez PLW nadzoru nad dobrostanem zwierząt gospodarskich poddawanych ubojowi na użytek własny ich właścicieli.

Wprawdzie w I poł. 2016 r., po przeprowadzeniu postępowań administracyjnych, PLW nałożył kary na ośmiu właścicieli zwierząt, którzy nie wywiązali się z obowiązku przekazania do PIW informacji o zamiarze dokonania uboju zwierząt na użytek

¹ Dalej także: PIW lub Inspektorat

² Dalej także: PLW.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

własny, nie reagował jednak na fakt, że 24 takie powiadomienia (na 25 otrzymanych) nie zawierały wszystkich wymaganych informacji o planowanym uboju, a dodatkowo w 13 przypadkach przekazane zostały nieterminowo (przy braku wskazania w nich okoliczności tłumaczących zwłokę).

Ponadto PLW nie przeprowadził w badanym okresie ani jednej kontroli w gospodarstwie podczas uboju na użytek własny w celu zbadania przestrzegania zasad postępowania przy dokonywaniu tego uboju. Nie sprawdzał również w tym okresie, czy osoby mające dokonać uboju, wskazane w przekazanych do PIW zawiadomieniach, miały wymagane kwalifikacje.

Powyższe ustalenia wskazują, że w badanym okresie nadzór PLW nad zapewnieniem dobrostanu zwierząt gospodarskich poddawanych ubojowi na użytek własny nie był dostateczny.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Nadzór Inspekcji Weterynaryjnej nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt gospodarskich w transporcie i uboju

Opis stanu
faktycznego

1.1. Prowadzenie rejestrów i wykazów podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt⁴ PLW prowadził Rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, w którym ujęto podmioty prowadzące działalność m.in. w zakresie:

- zarobkowego przewozu zwierząt lub przewozu zwierząt wykonywanego w związku z prowadzeniem innej działalności gospodarczej (wg stanu na koniec 2014 r. w Rejestrze ujęte były 22 takie podmioty, a na koniec 2015 r. i I półrocza 2016 r. - 21 podmiotów⁵, z uwzględnieniem jednego podmiotu, który zawiesił działalność w 2015 r.);
- organizowania targów, wystaw, pokazów lub konkursów zwierząt (wg stanu na koniec 2014 r. w Rejestrze ujęty był jeden taki podmiot, a na koniec 2015 r. i I półrocza 2016 r. - dwa podmioty⁶);
- obrotu zwierzętami, pośrednictwa w tym obrocie lub skupu zwierząt (wg stanu na koniec 2014 r. w Rejestrze ujętych było 25 takich podmiotów, a na koniec 2015 r. i I półrocza 2016 r. - 26 podmiotów⁷, z uwzględnieniem trzech podmiotów, które zawiesiły działalność w 2015 r.).

Przedmiotowy Rejestr prowadzony był w układzie zgodnym z wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 sierpnia 2016 r. w sprawie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną⁸.

Rejestr nie zawierał podmiotów zajmujących się prowadzeniem miejsc gromadzenia zwierząt oraz miejsc odpoczynku lub przeładunku zwierząt.

⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 1539, ze zm., dalej także: *ustawa o ochronie zdrowia zwierząt*.

⁵ W dniu 26 stycznia 2015 r. PLW wykreślił z Rejestru jeden podmiot prowadzący działalność w zakresie przewozu zwierząt.

⁶ W dniu 12 czerwca 2015 r. PLW wpisał do Rejestru podmiot prowadzący działalności w zakresie organizacji konkursów skoków przez przeszkody dla koni.

⁷ PLW w latach 2014-2016 (I poł.) wpisał do Rejestru pięć podmiotów prowadzących tego rodzaju działalność (dwa – w 2014 r. i trzy – w 2015 r.) oraz wykreślił z niego w tym okresie cztery podmioty (po dwa – w 2014 r. i w 2015 r.).

⁸ Dz. U. poz. 1314.

PLW wyjaśnił, że w badanym okresie na terenie powiatu makowskiego nie działały podmioty zajmujące się tego rodzaju działalnością.

(dowód: akta kontroli tom I str. 7-21, 83-86)

W wyniku badania informacji ujętych ww. Rejestrze dotyczących 16 podmiotów wpisanych do niego przed 2014 r.⁹ stwierdzono, że we wszystkich tych przypadkach:

- wpisu do Rejestru dokonano po wydaniu przez PLW decyzji administracyjnej o spełnianiu przez podmiot wymagań weterynaryjnych i nadaniu podmiotowi weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego;
- podane w Rejestrze dane dotyczące danego podmiotu były zgodne z danymi zamieszczonymi w dokumentach źródłowych, w tym w szczególności w wydanej przez PLW decyzji administracyjnej, o której mowa wyżej.

(dowód: akta kontroli tom I str. 430-431)

W latach 2014-2016 (I półrocze) PLW wpisał osiem nowych podmiotów do ww. Rejestru mających prowadzić działalność nadzorowaną w obszarze objętym niniejszą kontrolą, w tym:

- dwa, których przedmiotem działalności miał być przewóz zwierząt;
- pięć, których przedmiotem działalności miał być obrót zwierzętami, pośrednictwo w tym obrocie lub skup zwierząt;
- jeden, którego przedmiotem działalności miała być organizacja konkursów dla zwierząt.

(dowód: akta kontroli tom I str. 42)

W przypadku pięciu podmiotów¹⁰ wpisanych w badanym okresie do ww. Rejestru, zgodnie z art. 5 ust. 4 *ustawy o ochronie zdrowia zwierząt* PLW wydał decyzje administracyjne w sprawie spełniania przez te podmioty wymagań weterynaryjnych po przeprowadzeniu kontroli w zakładach prowadzonych przez wnioskodawców, których wyniki nie wykazały występowania nieprawidłowości.

W pozostałych dwóch przypadkach dotyczących podmiotów zamierzających prowadzić działalność w zakresie skupu zwierząt¹¹ przedmiotowe decyzje¹² wydane zostały bez wcześniejszego przeprowadzania tego rodzaju kontroli. Kontrolą w tych przypadkach objęto wyłącznie dokumentację (wnioski) złożoną przez podmioty występujące o wydanie decyzji. Dotyczyło to decyzji wydanych dla podmiotów zamierzających prowadzić działalność w zakresie skupu zwierząt, bez wskazania konkretnych obiektów, w których prowadzona mała być ta działalność.

(dowód: akta kontroli tom I str. 451-452)

PLW w wyjaśnieniach w tej sprawie podał m.in., że w przypadku podmiotów zamierzających prowadzić działalność bez wykorzystania obiektów przed wydaniem decyzji w sprawie spełniała kontrolowano jedynie wniosek oraz sprawdzano, czy dany podmiot zgodnie z wpisem do ewidencji działalności gospodarczej podlega miejscowo pod PLW w Makowie Maz.

(dowód: akta kontroli tom I str. 168, 170)

⁹ W tym ośmiu podmiotów prowadzących działalność w zakresie przewozu zwierząt oraz ośmiu prowadzących działalność w zakresie skupu zwierząt.

¹⁰ Tj. obu podmiotów zamierzających prowadzić działalność w zakresie przewozu zwierząt oraz trzech zamierzających prowadzić działalność w zakresie obrotu zwierzętami, pośrednictwa w tym obrocie lub skupu zwierząt.

¹¹ Podjęcie działalności w zakresie organizacji konkursów zwierząt nie wymagało uzyskania decyzji o spełnieniu warunków weterynaryjnych. Tego rodzaju działalność jest dozwolona po uprzednim zgłoszeniu PLW zamiaru jej prowadzenia.

¹² Z 14 lipca 2014 r. i 13 listopada 2015 r.

W latach 2014-2016 (I poł.) PLW wykreślił z Rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną ogółem pięć podmiotów prowadzących działalność w obszarach objętych niniejszą kontrolą, w tym cztery podmioty zajmujące się skupem zwierząt oraz jeden podmiot zajmujący się przewozem zwierząt. We wszystkich tych przypadkach PLW wydał decyzje administracyjne na wniosek tych podmiotów.

(dowód: akta kontroli tom str. 448-450)

PLW wywiązywał się z obowiązku prowadzenia rejestrów i wykazów, o których jest mowa w art. 20 ust. 1, pkt 1 *ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego*¹³.

W Rejestrze zakładów, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 lit. a) *ww. ustawy*, w badanym okresie ujętych było ogółem siedem podmiotów, których zakres działalności obejmował ubój, rozbiór, przetwórstwo. Wszystkie *ww.* podmioty zostały wpisane do Rejestru w latach 1999-2006, tj. przed okresem objętym niniejszą kontrolą. W badanym okresie dwa z nich zawiesiły całkowicie prowadzoną w tym zakresie działalność (jeden - 17 listopada 2015 r., drugi - 28 maja 2016 r.), a jeden częściowo zawiesił działalność objętą wpisem do Rejestru (4 listopada 2015 r.). Ponadto w czerwcu 2016 r. zmianie uległy dane dotyczące zakresu prowadzonej działalności przez jeden z podmiotów wpisanych do rejestru, w związku z rezygnacją przez ten podmiot z prowadzenia uboju koni oraz zwiększeniem wymiaru prowadzonej działalności (zdolności przerobowych) w zakresie uboju bydła. Rejestr zawierał wszystkie wymagane informacje określone w § 2 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 września 2010 r. w sprawie rejestru zakładów produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego lub wprowadzających na rynek te produkty oraz wykazów takich zakładów*¹⁴.

(dowód: akta kontroli tom I str. 25-32, 74-79, 85, 87-88)

PLW prowadził również rejestr zezwoleń wydanych przewoźnikom, o którym jest mowa w art. 13 ust. 3 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97*¹⁵. Wg stanu na dzień zakończenia kontroli NIK, ujętych w nim było 17 podmiotów, które posiadały zezwolenia na transport zwierząt do 8 godzin, wydane na podstawie art. 10 *ww. rozporządzenia*, oraz jeden podmiot, który posiadał zezwolenie na długotrwały transport zwierząt, wydane na podstawie art. 11 *ww. rozporządzenia*.

(dowód: akta kontroli tom I str. 22-24, 87)

1.2. Przekazywanie Głównemu Lekarzowi Weterynarii¹⁶ informacji o danych zawartych w rejestrach i wykazach

PLW wywiązywał się w badanym okresie z obowiązku, określonego w art. 11 ust. 3 *ustawy o ochronie zdrowia zwierząt* oraz w art. 22 ust. 1 pkt 1 *ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego*, dotyczącego przekazywania do GLW, za pośrednictwem Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii¹⁷, informacji zawartych w rejestrach i wykazach, o których była mowa wyżej, w tym informacji o każdej zmianie stanu faktycznego lub prawnego w nich ujawnionego.

(dowód: akta kontroli tom I str. 40-80, 87-88, 446)

¹³ Dz. U. z 2014 r. poz. 1577, ze zm.

¹⁴ Dz. U. Nr 187, poz. 1258.

¹⁵ Dz. U. UE.L.2005.3.1., dalej także: *rozporządzenie Rady (WE) Nr 1/2005*.

¹⁶ Dalej także: GLW.

¹⁷ Dalej także: MWLW.

Ustalono jednak, że w prowadzonym przez GLW zbiorczym Rejestrze podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną zamieszczonym na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii nie odnotowano zmian wprowadzonych do Rejestru prowadzonego przez PLW, dotyczących zawieszenia przez dwa podmioty (w dniach 1 i 15 grudnia 2015 r.) działalności w zakresie skupu zwierząt (bydła), pomimo że w styczniu 2016 r. PLW przekazał do MWLW aktualną wersję ww. Rejestru w formie elektronicznej, zawierającą informacje o ww. zmianach.

(dowód: akta kontroli tom I str. 19-20, 40, 43, 81, 87-88, 444-445)

Przyczyną tej sytuacji, jak wynika z informacji otrzymanej przez kontrolera NIK z Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Siedlcach, było nieprzekazanie przez tę jednostkę, z powodu przeoczenia, informacji o tych zmianach do GLW.

(dowód: akta kontroli tom I str. 81-82, 453-455)

1.3. Działania PLW w przypadku stwierdzenia prowadzenia nielegalnej działalności w zakresie transportu, obrotu lub uboju zwierząt gospodarskich

W okresie objętym kontrolą PLW otrzymał od dwóch innych PLW informacje wskazujące na prowadzenie nielegalnej działalności przez podmiot zajmujący się skupem i transportem zwierząt gospodarskich, wpisany do prowadzonego przez PLW Rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.

(dowód: akta kontroli tom I str. 33, 37-39, 447)

W dniu 28 listopada 2014 r. do PIW wpłynęło pismo PLW w Działdowie informujące m.in., że wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 21 listopada 2014 r. (w jednym z gospodarstw) stwierdzono, że ww. podmiot po zakupie jałówki w dniu 29 października 2014 r. dostarczył ją do rzeźni dopiero w dniu 31 października 2014 r. Wskazano, że brak jest informacji, co działo się z tym zwierzęciem od jego zakupu do dowozu do rzeźni oraz, że przedsiębiorca nie dopełnił w tym przypadku obowiązku powiadomienia PLW w Działdowie o planowanym zakupie co najmniej 24 godziny przed planowanym terminem załadunku bydła w gospodarstwie.

W związku z ww. pismem, PLW zawiadomił Komendę Powiatowej Policji w Makowie Maz. (w piśmie z 2 grudnia 2014 r.) o podejrzeniu popełnienia przez ww. podmiot wykroczenia, o którym mowa w art. 85 *ustawy o ochronie zdrowia zwierząt*, polegającego na prowadzeniu działalności nadzorowanej w niezgłoszonych obiektach.

Postanowieniem z 15 stycznia 2015 r. Komenda Powiatowa Policji w Makowie Maz. odmówiła wszczęcia dochodzenia w tej sprawie. Ww. postanowienie zostało zatwierdzone przez Prokuratora z Prokuratury Rejonowej w Przasnyszu w dniu 18 stycznia 2015 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 89-95)

W dniu 19 marca 2015 r., do PIW w Makowie Maz. wpłynęło pismo PLW w Szamotułach informujące, że wskazany wyżej przedsiębiorca dostarczył do ubojni dwie sztuki bydła, które nie mogły się samodzielnie poruszać. W dniu 22 czerwca 2015 r. PLW w Makowie poinformował Prokuraturę Rejonową, że w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w tej sprawie ustalił m.in., że bydło to zostało dostarczone przez ww. podmiot do ubojni dopiero po dwóch dniach od daty jego zakupu i odebrania od rolnika. W rejestrze zwierząt zakupionych prowadzonym przez ten podmiot podana jest nieprawdziwa data zakupu i sprzedaży zwierząt do ubojni. Podczas kontroli dokumentacji dostarczonej przez ten podmiot stwierdzono, że zwierzęta przetrzymywane były w obiekcie niezatwierdzonym

do tego typu działalności. Przedsiębiorca nie posiadał obiektów zatwierdzonych do przetrzymywania zwierząt na terenie powiatu makowskiego, a kiedy już je miał, wykorzystywał do tego celu obiekty niezatwierdzone, co stanowi przestępstwo określone w art. 77 pkt 1 *ustawy o ochronie zdrowia zwierząt*.

W dniu 7 sierpnia 2015 r. do PIW wpłynęło zawiadomienie z Komendy Powiatowej Policji w Makowie Maz. o wszczęciu dochodzenia w tej sprawie.

Pismem z 3 września 2015 r. PLW poinformował Komendę Powiatową Policji w Makowie Maz. o wynikach przeprowadzonej kontroli, w ramach której w dokumentacji prowadzonej przez ww. podmiot stwierdzono liczne przypadki braków lub nierzetelnych zapisów w zakresie informacji dotyczących załadunku i przewozów zwierząt.

(dowód: akta kontroli tom I str. 99-100, 106-113)

Przedsiębiorca ten przekazał 12 czerwca 2015 r. do PIW informację o zaprzestaniu działalności w zakresie długotrwałego przewozu zwierząt, w wymiarze powyżej 8 godzin, w związku z czym PLW decyzją z 10 lipca 2015 r. wygasił wydane temu podmiotowi zezwolenie na prowadzenie takich przewozów oraz decyzją z 14 lipca 2015 r. umorzył prowadzone postępowanie administracyjne, wszczęte w związku ze stwierdzonymi uchybieniami stwierdzonymi podczas kontroli tej działalności.

Z dniem 15 grudnia 2015 r. ww. podmiot zawiesił także działalność w zakresie skupu zwierząt (bydło, świnie), bez obiektów.

(dowód: akta kontroli tom I str. 13, 96-98, 101-105)

W badanym okresie PLW nie stwierdził, funkcjonowania podmiotu, który prowadziłby działalność, po wydaniu przez PLW decyzji o cofnięciu zatwierdzenia lub zawieszeniu zatwierdzenia w drodze decyzji, bądź decyzji zakazującej prowadzenie określonego rodzaju działalności nadzorowanej i skreśleniu podmiotu z rejestru.

(dowód: akta kontroli tom I str. 33, 39)

1.4. Nadzór nad ubojem zwierząt gospodarskich na potrzeby własne

W badanym okresie PLW otrzymał od właścicieli zwierząt gospodarskich ogółem 25 informacji (powiadomień) o zamiarze przeprowadzenia uboju zwierząt gospodarskich (trzoda chlewna) w celu produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (w tym dziewięć - w 2014 r. oraz po osiem - w 2015 r. i I połowie 2016 r.).

Z ww. powiadomień tylko jedno (z 24 lutego 2016 r.) spełniało wszystkie wymagania określone w § 4 *rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny*¹⁸, tj. zostało złożone co najmniej 24 godziny przed planowanym ubojem zwierząt oraz zawierało wszystkie wymagane informacje o planowanym uboju. Pozostałe powiadomienia nie zawierały części wymaganych informacji, w tym:

- w dwóch przypadkach nie podano adresu posiadacza zwierząt;
- w dwóch przypadkach nie podano żadnych danych dotyczących zarówno gatunku jak i liczby zwierząt, które miały być poddane ubojowi;
- w sześciu przypadkach nie podano szczegółowych informacji dotyczących miejsca i terminu planowanego uboju;

¹⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 885.

- w siedmiu przypadkach nie podano żadnych danych dotyczących osoby odpowiedzialnej za przeprowadzanie uboju, a w ośmiu kolejnych podano tylko imię i nazwisko takiej osoby bez wskazania jej adresu zamieszkania;
- w 18 przypadkach nie podano żadnych dodatkowych informacji mających na celu ułatwienie kontaktu z informującym, w szczególności numeru telefonu informującego.

W 13 przypadkach informacje o zamiarze dokonania uboju na użytek własny zostały przekazane do PIW w dniu planowanego uboju, co stanowiło naruszenie § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny, zgodnie z którym informacja taka powinna być przekazana 24 godziny przed planowanym ubojem.

(dowód: akta kontroli tom I str. 136-137)

PLW w wyjaśnieniach dotyczących przyjmowania niekompletnych powiadomień o zamiarze dokonania uboju na użytek własny wskazał m.in., że zgłoszenia były dokonywane na miejscu w PIW lub wpływały listownie albo za pośrednictwem osoby trzeciej. PLW nie miał wówczas wpływu na ich treść. Brak informacji o numerze telefonu uniemożliwiał kontakt z osobą wnoszącą powiadomienie. Osobami dokonującymi zgłoszeń były osoby starsze, często nieposiadające wykształcenia. Powyższe mogło wpływać na nieczytelny charakter pisma, niedokładne wypełnianie rubryk powiadomienia lub przeoczenie jakiegoś zapisu.

(dowód: akta kontroli tom I str. 139, 145-146)

Według informacji przekazanych kontrolerowi NIK przez Biuro Powiatowe w Makowie Mazowieckim Mazowieckiego Oddziału Regionalnego Agencji Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa¹⁹ do jednostki tej przekazano w latach 2014-2016 (I półrocze) ogółem 95 zgłoszeń o dokonanych w tym okresie na terenie powiatu makowskiego ubojach trzody chlewnej, bydła, kóz lub owiec na użytek własny.

W 36 przypadkach zgłoszenia te dotyczyły ubojów dokonanych w 2014 r., w 45 przypadkach ubojów dokonanych w 2015 r., a w 14 przypadkach ubojów dokonanych w I poł. 2016 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 129-135)

PLW w wyjaśnieniach w tej sprawie podał m.in., że w latach 2014-2015 do PIW nie były przekazywane przez Biuro ARiMR informacje o ubojach. Zgodnie z poleceniem Głównego Lekarza Weterynarii wydanym na początku 2016 r. weryfikacja liczby zgłoszonych do PIW ubojów na użytek własny odbywała się w systemie kwartalnym po uzyskaniu odpowiednich danych z Biura Powiatowego ARiMR. Rozbieżności pomiędzy danymi przekazanymi przez ARiMR, a danymi o ubojach posiadanymi przez PIW weryfikowano poprzez bezpośredni dostęp do danych z elektronicznego systemu rejestracji i identyfikacji zwierząt.

(dowód: akta kontroli tom I str. 138, 141-142, 147-149, 457-460)

W 2016 r. Biuro Powiatowe ARiMR przekazywało do PIW okresowe informacje ARiMR o złożonych do tej jednostki zgłoszeniach dotyczących uboju gospodarczego na użytek własny.

W ośmiu przypadkach, w związku ze stwierdzeniem w oparciu o powyższe informacje z ARiMR braku przekazania do PIW wymaganych powiadomień o planowanym uboju zwierząt gospodarskich na użytek własny, PLW po przeprowadzeniu (w okresie od 27 kwietnia do 19 sierpnia 2016 r.) postępowań administracyjnych nałożył na poszczególnych właścicieli zwierząt kary pieniężne

¹⁹ Dalej także: Biuro Powiatowe ARiMR lub ARiMR.

w wysokości 100 zł, na podstawie § 1 pkt 34 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 maja 2010 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenie przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego²⁰.

(dowód: akta kontroli tom I str. 114, 125-127)

W badanym okresie PLW nie przeprowadzał kontroli dotyczących przebiegu ubojów zwierząt gospodarskich na użytek własny.

PLW w wyjaśnieniach w tej sprawie podał m.in., że nadzór nad ubojem na użytek własny stanowi marginalną część zadań nałożonych na powiatowego lekarza weterynarii. Dla porównania w zakładach ubojowych na terenie powiatu makowskiego rocznie ubijanych jest ok. 150 tys. zwierząt. Mięso pochodzące z ubojów na użytek własny zgodnie z przepisami zostaje wykorzystane w gospodarstwie domowym zaś mięso pozyskiwane w zakładach ubojowych trafia do setek tysięcy odbiorców na całym świecie. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Makowie Maz. nadzoruje ok. 4000 gospodarstw rolnych oraz setki innych podmiotów. Codziennie wpływają do niego dziesiątki zgłoszeń czy powiadomień. W PIW ze względu na ograniczenia finansowe zatrudnionych jest jedynie sześciu pracowników posiadających uprawnienia kontrolne. Planując kontrole uwzględnia się wszystkie instrukcje, wytyczne oraz przeprowadza analizę zagrożeń.

(dowód: akta kontroli tom I str. 138-139, 143-145)

PLW nie dysponował dokumentacją pozwalającą zweryfikować posiadanie odpowiednich kwalifikacji przez osoby mające dokonywać uboju zwierząt gospodarskich na użytek własny, wskazane w przekazanych w badanym okresie do PIW informacjach o zamiarze dokonania takiego uboju.

PLW w wyjaśnieniach w tej sprawie podał m.in., że rolnicy dokonujący takiego zgłoszenia pouczani byli każdorazowo o wymaganiach wynikających z przepisów prawa. Należy przyjąć, że „ubojowiec” wymieniony w tym zgłoszeniu posiada umiejętności i kwalifikacje do uboju zwierząt. W przypadku niespełnienia wymagań weterynaryjnych przy uboju zwierząt na użytek własny począwszy od 2016 r. (zgodnie z poleceniem GLW) na rolników nakładane są kary administracyjne. Większość „ubojowców” posiadających uprawnienia znana jest PIW, gdyż na terenie powiatu makowskiego znajduje się wiele rzeźni, w których nabywali oni te uprawnienia lub nadal pracują.

(dowód: akta kontroli tom I str. 138-139, 143-146)

1.5. Uwzględnianie w planach kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie transportu, obrotu i uboju zwierząt

Zgodnie z zasadami postępowania określonymi w instrukcjach opracowanych przez GLW, PLW powinien skontrolować w ciągu roku, co najmniej:

- 20% podmiotów prowadzących działalność w zakresie przewozu zwierząt, zarejestrowanych na terenie powiatu, ale nie mniej niż cztery²¹;
- 20% rzeźni (pod względem dobrostanu zwierząt), ale nie mniej niż cztery²².

Opracowane przez PLW roczne plany kontroli podmiotów prowadzących ww. działalność uwzględniały ww. zasady.

²⁰ Dz. U. Nr 93, poz. 600.

²¹ Instrukcja Nr GIWz.420/AW-62/11 z dnia 7 października 2011 r. w sprawie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii przy: zatwierdzaniu przewoźników oraz środków transportu drogowego wykorzystywanych do przewozu zwierząt; kontroli przewoźników; przeprowadzaniu kontroli wykonywania transportu drogowego zwierząt pod względem ich dobrostanu oraz w sprawie raportowania z przeprowadzonych w tym zakresie kontroli.

²² Instrukcja Nr GIWz.420-31/13 z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie: postępowania przy przeprowadzaniu kontroli w rzeźniach pod względem dobrostanu zwierząt oraz raportowania o przeprowadzonych w tym zakresie kontrolach.

PLW zaplanował w poszczególnych latach badanego okresu po cztery kontrole w nadzorowanych rzeźniach, których przedmiotem miał być dobrostan zwierząt. Tak więc kontrolami tym objętych miało być co roku ok. 57% rzeźni wpisanych do Rejestru zakładów prowadzonego przez PLW.

(dowód: akta kontroli tom I str. 150-152)

W zakresie przewozu (transportu) zwierząt PLW zaplanował do objęcia kontrolami:

- w 2014 r. - sześciu podmiotów, tj. ok. 29% tego rodzaju podmiotów wpisanych do Rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną wg stanu na dzień 1 stycznia 2014 r.;
- w 2015 r. - dziewięć podmiotów, tj. ok. 41% tego rodzaju podmiotów wpisanych do ww. Rejestru, wg stanu na dzień 1 stycznia 2015 r.;
- w 2016 r. – siedem podmiotów, tj. ok. 33% tego rodzaju podmiotów wpisanych do Rejestru, wg stanu na dzień 1 stycznia 2016 r.²³.

(dowód: akta kontroli tom I str. 7-9, 115-119)

Ponadto PLW planował co roku przeprowadzenie kontroli dotyczących działalności wszystkich podmiotów zajmujących się obrotem i skupem zwierząt gospodarskich.

(dowód: akta kontroli tom I str. 153-167)

PLW wyjaśnił, że w związku z brakiem instrukcji określających częstotliwość okresowych kontroli, przeprowadzał kontrolę w tego rodzaju podmiotach minimum raz w roku, zgodnie z wytycznymi Głównego Lekarza Weterynarii.

(dowód: akta kontroli tom I str. 168-170)

1.6. Realizacja planów kontroli

W latach 2014-2015 PIW zrealizował wszystkie osiem zaplanowanych do przeprowadzenia okresowych kontroli w rzeźniach, których przedmiotem był dobrostan zwierząt gospodarskich. W I poł. 2016 r. przeprowadził dwie takie kontrole z czterech zaplanowanych do realizacji w tym roku.

(dowód: akta kontroli tom I str. 118-120)

PIW zrealizował również wszystkie 15 okresowych kontroli zaplanowanych do realizacji w latach 2014-2015 dotyczących działalności podmiotów zajmujących się przewozem zwierząt. W I połowie 2016 r. kontroli takich nie przeprowadzano, ponieważ ich realizację zaplanowano na II połowę tego roku.

(dowód: akta kontroli tom I str. 115-117)

PIW przeprowadził w latach 2014-2015 ogółem 45 kontroli okresowych dotyczących działalności podmiotów zajmujących się skupem i obrotem zwierzętami. W 2014 r. kontrolami takim nie objęto trzech podmiotów, które zgłosiły zaprzestanie prowadzenia działalności i zostały wykreślone z Rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną. W 2015 r. kontrolami nie objęto siedmiu podmiotów, w tym pięciu, które zrezygnowały z prowadzenia działalności lub zgłosiły jej zawieszenie oraz dwóch podmiotów, które zostały wpisane do ww. Rejestru pod koniec tego roku. W I połowie 2016 r. PIW kontroli w tym zakresie nie przeprowadzał, ponieważ ich realizację zaplanowano na II połowę tego roku.

(dowód: akta kontroli tom I str. 153-167, 461-463)

²³ Bez uwzględnienia podmiotów, które zawiesiły działalność.

1.7. Przeprowadzanie przez PLW kontroli doraźnych dotyczących dobrostanu zwierząt gospodarskich w transporcie i uboju

W latach 2014-2016 (I poł.) przeprowadził kontrole doraźne, których przedmiotem był dobrostan zwierząt gospodarskich podczas transportu i uboju w stosunku do dwóch podmiotów, z których jeden zajmował się przewozem a drugi ubojem zwierząt²⁴.

(dowód: akta kontroli tom I str. 101-105, 120-123, 206-267; tom II str. 141-180, 199-201)

1) W ramach realizacji polecenia MWLW (pismo z 24 kwietnia 2015 r.) PIW przeprowadził w okresie od 11 maja do 2 czerwca 2015 r. kontrole podmiotu prowadzącego działalność w zakresie przewozu zwierząt, których przedmiotem były środki transportu używane do przewozu zwierząt oraz dokumentacja tych przewozów²⁵. W wyniku tych kontroli stwierdzono występowanie różnego rodzaju nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego części naczep używanych do transportu zwierząt (niesprawny układ do pojenia zwierząt, niesprawny układ wentylacyjny uszkodzone czujniki temperatury) oraz brak lub niewłaściwe wypełnianie dzienników podróży przy transporcie zwierząt powyżej ośmiu godzin.

W trakcie prowadzonego przez PLW postępowania administracyjnego w sprawie ww. nieprawidłowości, podmiot którego ono dotyczyło poinformował o zaprzestaniu działalności polegającej na transporcie zwierząt w wymiarze ponad 8 godzin, związku z czym PLW decyzją z 10 lipca 2015 r. stwierdził wygaśnięcie zezwolenia wydanego przewoźnikowi na długoterminowy transport zwierząt (TYP II), jak i świadectw zatwierdzenia wydanych dla dwóch naczep używanych do transportu zwierząt. O wynikach przeprowadzonej w tym zakresie kontroli oraz o powyższych działaniach PLW poinformował MWLW w piśmie z dnia 14 lipca 2015 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 101-105, 120; tom II str. 199-201)

2) W związku z otrzymaną skargą na działalność jednej z nadzorowanych ubojni, PIW w sierpniu oraz w październiku 2005 r. przeprowadził kontrole doraźne w tej rzeźni, których przedmiotem były m.in. warunki uboju zwierząt oraz prowadzona dokumentacja w tym zakresie, a następnie sprawdzenie wykonania wydanych przez PLW nakazów, w związku z ujawnionymi nieprawidłowościami.

Ustalenia kontroli NIK w tej sprawie przedstawione zostały w punkcie 2.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli tom str. 122-123; tom II str. 141-180)

1.8. Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w latach 2014-2016 (I poł.)

1) W wyniku przeprowadzonych przez PIW w latach 2014-2016 (I poł.) kontroli dotyczących działalności przewoźników zwierząt w dwóch przypadkach stwierdzono występowanie nieprawidłowości, które dotyczyły:

- w działalności podmiotu zajmującego się długoterminowym transportem zwierząt - nieodpowiedniego stanu technicznego naczep używanych do transportu (niesprawny układ do pojenia zwierząt, niesprawny układ wentylacyjny uszkodzone czujniki temperatury) oraz niewłaściwego

²⁴ Bez uwzględnienia kontroli doraźnych, których przedmiotem było sprawdzenie realizacji przez dwa podmioty zajmujące się ubojem zwierząt zaleceń pokontrolnych, dotyczących m.in. zapewnienia właściwych warunków sanitarnych prowadzonej działalności, sformułowanych po kontrolach przeprowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Siedlcach w PIW oraz w tych podmiotach.

²⁵ Powyższą sprawę omówiono również w pkt. 1.3. i 1.10. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

przewodzenia dzienników podróży - co stwierdzono w wyniku kolejnych kontroli doraźnych, przeprowadzonych w okresie od 11 maja do 2 czerwca 2015 r. (działania podjęte przez PLW w związku ustaleniami tych kontroli omówione zostały w pkt 1.7. niniejszego wystąpienia pokontrolnego);

- w działalności podmiotu zajmującego się transportem na odległość do 65 km - braku widocznego i jasnego oznakowania samochodu ciężarowego używanego do transportu zwierząt - co stwierdzono w wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 23 lipca 2015 r. W związku z ww. ustaleniami PLW w wydanej decyzji nakazał temu podmiotowi usunięcie stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie.

(dowód: akta kontroli tom I str. 329, 333, 435)

W wyniku przeprowadzonych przez PIW w ww. okresie kontroli dotyczących działalności podmiotów zajmujących się ubojem zwierząt, w działalności trzech ubojni nadzorowanych przez PLW, stwierdzono występowanie nieprawidłowości (w obszarze objętym niniejszą kontrolą NIK), które dotyczyły:

- braku tabliczek w zagrodach dla zwierząt z informacją dotyczącą daty i godziny przybycia zwierząt oraz maksymalnej liczby zwierząt, która może być w nich przetrzymywana - co stwierdzono w wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 29 kwietnia 2014 r. (w protokole z kontroli zalecono zamontowanie tabliczek z wymaganymi informacjami);
- ubytków w posadźce w magazynie żywca, powodujących możliwość powstania urazów u zwierząt, co stwierdzono w wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 29 października 2014 r. (w protokole z kontroli zalecono usunięcie tej nieprawidłowości);
- nieprowadzenia na bieżąco rejestrów (dotyczących zwierząt przyjmowanych do ubojni, monitorowania dobrostanu zwierząt podczas uboju), nieodbycia szkoleń stanowiskowych przez osoby prowadzące ubój oraz, dla części zwierząt przywiezionych do ubojni, braku dokumentacji transportowej, o której mowa w art. 4 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005*, - co stwierdzono w wyniku doraźnych kontroli przeprowadzonych w sierpniu 2015 r., w ramach badania zasadności zarzutów sformułowanych w skardze skierowanej do PLW (działania podjęte przez PLW w związku ustaleniami tych kontroli omówione zostały w pkt 2.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego);
- ubytków płytek na ścianie w kojcu dla bydła oraz w powierzchni posadźki w izolacie i wejściu do kójców dla świń - co stwierdzono w wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 7 kwietnia 2016 r. (w protokole z kontroli zalecono usunięcie tych nieprawidłowości).

(dowód: akta kontroli tom I str. 330, 339, 440; tom II str. 152-180)

W wyniku przeprowadzonych w latach 2014-2016 (I poł.) kontroli środków transportu oraz dobrostanu przewożonych w nich zwierząt stwierdzono występowanie nieprawidłowości dotyczących m.in.:

- braku wymaganej dokumentacji przy przewozie koni, co stwierdzono w przypadku kontroli przeprowadzonej 12 sierpnia 2014 r. (sprawę tę przekazano do wyjaśnienia do PLW właściwego ze względu na siedzibę przewoźnika);
- uchybień w konstrukcji pojazdu używanego do transportu zwierząt oraz braku dokumentacji, co ujawniono w ramach kontroli przeprowadzonej w dniu 23 października 2014 r. (sprawę tę PLW przekazał do wyjaśnienia do właściwego PLW);

- innej liczby zwierząt przewożonych niż wynikająca z dokumentacji (dwa przypadki), użycia do transportu zwierząt innych pojazdów niż wynikające z dokumentacji (trzy przypadki), przekroczenia czasu transportu zwierząt (dwa przypadki), co ujawniono w ramach pięciu kontroli przeprowadzonych w dniach 18, 21, 27 lutego oraz 3 marca i 21 sierpnia 2015 r. (wszystkie te sprawy, dotyczące transportów zwierząt wykonywanych przez tego samego przewoźnika mającego siedzibę na terenie województwa podlaskiego, PLW przekazał do GLW za pośrednictwem MWLW);
- transportu przez przewoźnika z innego kraju ciężarnej samicy w okresie przedporodowym, co stwierdzono podczas kontroli przeprowadzonej w dniu 15 grudnia 2015 r. (sprawę tę PLW przekazał do GLW za pośrednictwem MWLW).

Ponadto w 37 przypadkach stwierdzono (głównie w trakcie rozładunku zwierząt w ubojniach), że część z przewożonych zwierząt była martwa lub w bardzo złym stanie zdrowotnym (zwierzęta były osłabione i niezdolne do samodzielnego poruszania się). PLW po otrzymaniu informacji od urzędowych lekarzy weterynarii wyznaczonych do nadzoru nad ubojniami o tego rodzaju przypadkach przeprowadzał postępowania wyjaśniające lub kierował sprawy do zbadania przez właściwych PLW (na terenie właściwości których znajdowały się gospodarstwa, z których pochodziły zwierzęta oraz zarejestrowani byli przewoźnicy, którzy je przewozili).

(dowód: akta kontroli tom I str. 331-339, 435-440; tom II str. 95-99)

W trzech przypadkach, w których wyniki postępowań wyjaśniających (przy współpracy z innymi PLW) wykazały, że w momencie zabrania zwierząt z gospodarstw były one niezdolne do transportu (tj. chore lub bardzo osłabione) PLW skierował zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Przasnyszu, wskazując na uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa przez osoby przewożące zwierzęta, polegającego na znęcaniu się nad nimi.

W jednym z tych przypadków, w oparciu o wyniki przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, które wykazało, że zwierzę (krowa) w momencie jego zabrania z gospodarstwa znajdowało się w okresie okołoporodowym i było chore, PLW w Nowym Dworze Maz. wydał z urzędu decyzję o cofnięciu licencji wydanej dla kierowcy, które je przewoził. W uzasadnieniu wskazał m.in., że zgodnie z procedurą zwierzę, które nie może samodzielnie poruszać powinno zostać poddane ubojowi w gospodarstwie. Transport takiego zwierzęcia przysparza mu dodatkowych cierpień, a wprowadzenie chorego zwierzęcia do ubojni grozi jej skażeniem.

W kolejnym przypadku decyzję o zawieszeniu licencji wydanej dla kierowcy wydał PLW w Makowie Maz., wskazując w uzasadnieniu m.in., że kierowca transportując zwierzę niezdolne do podróży dopuścił się rażącego naruszenia przepisów prawa związanych z ochroną zwierząt podczas transportu, co wskazuje na posiadanie przez niego niedostatecznej wiedzy w tym zakresie i konieczność jej uzupełnienia.

(dowód: akta kontroli tom I str. 326-327, 331-332, 344-374, 385-429; tom II str. 1-43)

2) Ustalono, że kontrolerzy z PIW oraz urzędowi lekarze weterynarii przy przeprowadzaniu kontroli i dokumentowaniu ich wyników korzystali z wzorów protokołów kontroli (w tym m.in. tzw. „LIST KONTROLNYCH SPIWET”), właściwych dla przedmiotu kontroli, których wzory określono w instrukcjach GLW. Zawierały one informacje wskazane w art. 19d ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej²⁶, w tym określenie przedmiotu kontroli, opis stanu faktycznego

²⁶ Dz.U. z 2016 r. poz. 1077.

stwierdzonego w wyniku kontroli, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

(dowód: akta kontroli tom I str. 153-163, 215-218, 236-245, 282-296, 344-349, 378-390; tom II str. 96-99, 152-159, 173-179)

3) W wyniku dokonanych przez kontrolera NIK oględzin w dniach 26 i 27 października 2016 r. podczas kontroli przeprowadzanych przez PIW w jednej z rzeźni nadzorowanych przez PLW oraz w jednym nadzorowanych przez ten organ punktów skupu zwierząt stwierdzono prawidłowe przeprowadzanie i dokumentowanie tych kontroli przez PIW. Przedmiotowe kontrole zostały przeprowadzone i udokumentowane na zasadach określonych w instrukcjach GLW:

- Nr GIWz.420 – 31/13 z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie: postępowania przy przeprowadzaniu kontroli w rzeźniach pod względem dobrostanu zwierząt oraz raportowania o przeprowadzonych w tym zakresie kontrolach;
- Nr GIWz.420/AW-62/11 z dnia 7 października 2011 r. w sprawie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii przy: zatwierdzaniu przewoźników oraz środków transportu drogowego wykorzystywanych do przewozu zwierząt, kontroli przewoźników, przeprowadzania kontroli wykonywania transportu drogowego zwierząt pod względem ich dobrostanu;

oraz w tzw. „LIŚCIE KONTROLNEJ SPIWET” dotyczącej działalności w zakresie obrotu zwierzętami, pośrednictwa w tym obrocie lub skupu zwierząt.

Kontrole przeprowadzone przez PIW wykazały prawidłowe działanie skontrolowanych podmiotów, m.in. w zakresie zapewnienia odpowiedniego dobrostanu zwierząt. (dowód: akta kontroli tom I str. 268-181, 301-321)

4) Ustalono, że spośród siedmiu ubojni nadzorowanych przez PLW, jedna posiadała zatwierdzony (decyzją z dnia 1 października 2015 r.) projekt technologicznym obejmujący swoim zakresem urządzenia i infrastrukturę wymaganą przy prowadzeniu uboju rytualnego bez ogłuszania.

Zastępca PLW wyjaśniła m.in., że w ww. zakładzie ubój taki dokonywany był od 31 maja 2016 r. oraz, że nadzór ze strony PIW nad tego rodzaju ubojem jest taki sam jak nad pozostałymi ubojami (bez etapu ogłuszania)

(dowód: akta kontroli tom I str. 26-29, 171-172)

PIW przeprowadził ostatnią planową okresową kontrolę tej ubojni w kwietniu 2016 r., przed rozpoczęciem prowadzenia przez ten podmiot uboju rytualnego.

(dowód: akta kontroli tom I str. 120)

1.9. Egzekwowanie realizacji zaleceń pokontrolnych przez nadzorowane podmioty

PLW każdorazowo wyegzekwował usunięcie wskazanych wyżej nieprawidłowości lub uchybień stwierdzonych w wyniku przeprowadzonych kontroli, dotyczących działalności podmiotów zajmujących się transportem lub ubojem zwierząt gospodarskich. Prawidłowość realizacji wydanych zaleceń lub nakazów w tych sprawach PIW oceniał w ramach przeprowadzonych kontroli sprawdzających.

Nie było odwołań od wydanych w tych przypadkach przez PLW decyzji administracyjnych nakazujących podjęcie określonych działań w celu usunięcia poszczególnych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli tom I str. 236-245, 248-251, 262, 340, 343; tom II str. 167-179)

1.10. Zawiadomienia do organów ścigania

PLW w sześciu przypadkach skierował zawiadomienia do organów ścigania, w związku ze stwierdzonymi w latach 2014-2016 (I poł.) nieprawidłowościami dotyczącymi transportu i uboju zwierząt gospodarskich. Cztery z tych zawiadomień skierowano do Prokuratury Rejonowej w Przasnyszu, a dwa do Komendy Powiatowej Policji w Makowie Maz.

(dowód: akta kontroli tom I str. 432-434)

Trzy z zawiadomień skierowanych do Prokuratury Rejonowej w Przasnyszu dotyczyły transportu do ubojni zwierząt gospodarskich, które z uwagi na chorobę lub osłabienie nie kwalifikowały się do zabrania z gospodarstw w celu przewozu do ubojni. W zawiadomieniach PLW wskazywał, że tego rodzaju sytuacja wskazywała na podejrzenie popełnienia przestępstwa z art. 35 ust. 1a (w powiązaniu z treścią art. 6 ust. 1a i ust. 2 pkt 6) *ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt*²⁷, dotyczącego znęcania się nad zwierzętami (przez kierowców przewożących bydło).

(dowód: akta kontroli tom I str. 359-362, 397-401, 432-434; tom II str. 28-32)

We wszystkich tych przypadkach organy Policji, do których trafiły ww. zawiadomienia wydały postanowienia o umorzeniu prowadzonego dochodzenia. W uzasadnieniach wskazywano m.in., że w ramach prowadzonego postępowania nie znaleziono dowodów potwierdzających fakt znęcania się nad zwierzętami w trakcie ich załadunku i transportu.

(dowód: akta kontroli tom I str. 367-368, 403--408; tom II str. 34-36)

W dwóch przypadkach, w których PLW złożył zażalenia na ww. postanowienia Policji, Sąd Rejonowy w Przasnyszu po ich rozpatrzeniu postanowił:

- w jednym przypadku (postanowienie z 3 grudnia 2014 r.) uchylić w całości zaskarżone postanowienie, wskazując w uzasadnieniu m.in., że w toku dochodzenia nie zostały do końca wyjaśnione wszystkie okoliczności mogące mieć istotne znaczenia dla ustalenia, czy doszło do wyczerpania znamion występk;
- w drugim przypadku (postanowienie z 24 czerwca 2016 r.) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie, wskazując w uzasadnieniu m.in., że występki o którym mowa w art. 35 ust. 1 *ustawy o ochronie zwierząt* może być popełniony wyłącznie umyślnie, tj. sprawca musi celowo i świadomie znęcać się nad zwierzęciem, przy czym nawet naruszenie zakazu transportu zwierząt w okresie okołoporodowym samo w sobie nie oznacza jeszcze, że zaistniał występki o którym jest mowa wyżej.

PLW nie posiadał informacji odnośnie do dalszego postępowania w pierwszej z ww. spraw. Z informacji uzyskanych przez kontrolera NIK z Prokuratury Rejonowej w Przasnyszu wynika, że postępowanie w tej sprawie zakończone zostało skierowaniem aktu oskarżenia do Sądu w trybie konsensualnym. W dniu 10 kwietnia 2015 r. Sąd wydał wyrok w tej sprawie. PLW nie został powiadomiony o wniesieniu aktu oskarżenia, gdyż nie był pokrzywdzonym w tej sprawie, a jedynie zawiadamiającym.

(dowód: akta kontroli tom I str. 372-374, 409-415, 426-429, 432-433; tom II str. 196-197)

²⁷ Dz.U. z 2013 r. poz. 856, ze zm.

Czwarte z ww. zawiadomień skierowanych do Prokuratury dotyczyło podejrzenia wykorzystywania przez jeden z podmiotów, w ramach prowadzonej działalności dotyczącej obrotu zwierzętami obiektów, które nie były poddane procedurze ich sprawdzenia w zakresie spełniania warunków weterynaryjnych do prowadzenia tej działalności, co jak wskazano w zawiadomieniu stanowiło przestępstwo, o którym mowa w art. 77 pkt 1 *ustawy o ochronie zdrowia zwierząt*.

W dniu 7 sierpnia 2015 r. do PIW wpłynęło pismo z Komendy Powiatowej Policji informujące o wszczęciu dochodzenia w tej sprawie.

Pismem z dnia 3 września 2015 r. PLW przekazał do ww. Komendy dodatkowe informacje dotyczące przedmiotowej sprawy do wykorzystania w prowadzonym dochodzeniu.

(dowód: akta kontroli tom I str. 99-100, 106-113, 432-434)

Dwa zawiadomienia PLW skierowane do Policji dotyczyły:

- możliwości popełnienia wykroczenia, o którym mowa w art. 37b *ustawy o ochronie zwierząt*, z uwagi na ustalenia przeprowadzonej przez PIW kontroli, wskazujące na wykonanie przez kontrolowany podmiot (zajmujący się skupem zwierząt) przewozu zwierząt (świnie) na trasie o długości ok 140 km samochodem ciężarowym należącym do innego podmiotu posiadającego uprawnienia do transportu zwierząt tym samochodem na odległość do 65 km;
- podejrzeniu popełnienia wykroczenia, o którym mowa w art. 85 ust. 1 pkt 1 *ustawy o ochronie zdrowia zwierząt*, przez podmiot prowadzący działalność w zakresie skupu i transportu zwierząt gospodarskich, z uwagi na brak zawiadomienia PLW w Działdowie (jak wynika z przekazanych przez niego informacji) o planowanym załadunku zwierząt, co stanowiło naruszenie art. 5 ust. 8 pkt 2 *ustawy o ochronie zdrowia zwierząt* oraz o podejrzeniu popełnienia przez ten podmiot przestępstwa, o którym mowa w art. 77 pkt 1 *ww. ustawy*, z uwagi na podejrzenie prowadzenia działalności nadzorowanej w obiektach niepoddanych procedurze ich sprawdzenia w zakresie spełniania warunków weterynaryjnych do prowadzenia tej działalności.

(dowód: akta kontroli tom I str. 91-92, 376-377, 432-434)

W przypadku pierwszej z ww. spraw, PIW otrzymał 7 września 2015 r. informację z Komendy Powiatowej Policji w Makowie Mazowieckim o przekazaniu do Sądu Rejonowego w Przasnyszu wniosku o ukaranie. Jak wynika z informacji uzyskanych przez kontrolera NIK z Sądu Rejonowego w Przasnyszu, Sąd wydał w tej sprawie w dniu 27 października 2015 r. „wyrok nakazowy”, który uprawomocnił się w dniu 11 listopada 2015 r.

W drugiej sprawie Policja odmówiła wszczęcia dochodzenia, wskazując w postanowieniu w tej sprawie (zatwierdzonym przez Prokuratora) m.in., że w wyniku postępowania sprawdzającego stwierdzono, że podmiot, którego dotyczyło zawiadomienie PLW po zakupie jednej sztuki bydła dostarczył ją wraz z innym bydłem do ubojni i w żadnych obiektach go nie przetrzymywał.

(dowód: akta kontroli tom I str. 93-95, 375)

PLW w wyjaśnieniach dotyczących przyczyn niezłożenia w części przypadków zażaleń na postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia lub o jego umorzeniu, podał m.in., że zażalenia składał tylko w przypadkach, w których uznał, że postanowienia organów ścigania mogły wynikać z niedostatecznej wiedzy, co do ustalonych faktów.

(dowód: akta kontroli tom II str. 44-46)

1.11. Sporządzanie sprawozdań z nadzoru weterynaryjnego

W wyniku kontroli sporządzonych przez PLW sprawozdań z nadzoru weterynaryjnego RRW-3 i RRW-5 za lata 2014 i 2015, w zakresie zamieszczonych w nich danych ujętych w:

- Dziale 1D sprawozdań RRW-3, punkty 17-22 oraz 44 i 45;
- Dziale 1 sprawozdań RRW-5, punkty 08a, 09a, 31a, i 32a,

stwierdzono, że podane w nich informacje (dotyczące m.in. liczby podmiotów i zakładów nadzorowanych prowadzących działalność w zakresie: obrotu zwierzętami, pośrednictwa w obrocie lub skupu zwierząt, uboju zwierząt gospodarskich) były zgodne z danymi zamieszczonymi w prowadzonych przez PLW rejestrach i wykazach.

(dowód: akta kontroli tom I str. 7-32; tom II str. 54-69, 202-206)

1.12. Współpraca z Inspekcją Transportu Drogowego

Zgodnie z *Porozumieniem z dnia 16 października 2007 r.²⁸ o współdziałaniu Inspekcji Weterynaryjnej²⁹ i Inspekcji Transportu Drogowego³⁰*, zawartym pomiędzy GLW a Głównym Inspektorem Transportu Drogowego, ww. Inspekcje, w ramach swoich przewidzianych prawem kompetencji, miały organizować i przeprowadzać wspólne przedsięwzięcia służące przeciwdziałaniu oraz zwalczaniu naruszeń prawa, w szczególności:

- wspólne kontrole w uzgodnionym wcześniej miejscu, terminie i zakresie, zgodnie z planem kontroli, jak również kontrole wyrywkowe;
- wzajemne przekazywanie informacji, raportów oraz wniosków wynikających z analizy problemów w zakresie zagadnień, których dotyczy *Porozumienie*, istotnych dla wykonywania zadań;
- wymianę informacji i doświadczeń o istotnym znaczeniu dla zapewnienia bezpieczeństwa zwierzętom w transporcie drogowym;
- w zależności od potrzeb, organizowanie spotkań szkoleniowo-organizacyjnych oraz korzystanie z informacji zawartych w zbiorach dokumentów oraz informatycznych baz danych, które są konieczne do wykonywania własnych zadań i uprawnień (w zakresie i formie uzgodnionej uprzednio pomiędzy Głównym Lekarzem Weterynarii a Głównym Inspektorem Transportu Drogowego).

Na szczeblu terenowym współdziałanie realizowane miało być pomiędzy wojewódzkimi, powiatowymi i granicznymi lekarzami weterynarii a właściwymi miejscowo wojewódzkimi inspektorami transportu drogowego.

(dowód: akta kontroli tom II str. 112-113)

W badanym okresie PIW nie współpracował z ITD w zakresie przeprowadzania wspólnych kontroli dotyczących zasad i warunków transportu zwierząt. Nie wymieniał się z terenowymi organami tej Inspekcji informacjami, doświadczeniami, raportami oraz wnioskami z analizy problemów w zakresie zasad i warunków transportu zwierząt.

(dowód: akta kontroli tom II str. 100-105, 110-111, 119)

PLW w wyjaśnieniach w tej sprawie podał m.in., że ITD nie informowała go o miejscach i czasie przeprowadzania kontroli na terenie powiatu makowskiego. Nie zwracała się również z prośbą o udział przedstawiciela PIW w takich kontrolach.

²⁸ Dalej także: *Porozumienie o współdziałaniu Inspekcji Weterynaryjnej i Inspekcji Transportu Drogowego lub Porozumienie*.

²⁹ Dalej także: IW.

³⁰ Dalej także: ITD.

PLW wskazał ponadto, że kopię *Porozumienia o współdziałaniu Inspekcji Weterynaryjnej i Inspekcji Transportu Drogowego* otrzymał przy piśmie MWLW z dnia 11 lipca 2016 r., które nie zawierało poleceń ani zaleceń dotyczących sposobu realizacji ustaleń zawartych w ww. *Porozumieniu*.

(dowód: akta kontroli tom II str. 100-105)

Przywołanym w ww. wyjaśnieniach pismem z 11 lipca 2016 r. MWLW zwrócił się do powiatowych lekarzy weterynarii o przekazanie informacji, czy w planach kontroli uwzględniają przeprowadzanie wspólnych kontroli z ITD w zakresie dobrostanu zwierząt w transporcie oraz czy w latach 2014-2016 (I połowa) przeprowadzali kontrole wspólnie z ITD. W piśmie z 26 lipca 2016 r. PLW poinformował MWLW, że ww. latach nie były przeprowadzane wspólne kontrole z ITD i że w planach kontroli tego rodzaju kontroli nie uwzględniano.

(dowód: akta kontroli tom II str. 111, 119)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności PIW w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. PIW nie reagował na fakt, że wpływające do tej jednostki informacje o zamiarze dokonania uboju zwierząt na użytek własny nie spełniały wymogów określonych w § 4 ust. 1 pkt 1 *rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny*. Z 25 tego rodzaju powiadomień, które wpłynęły do PIW w badanym okresie tylko jedno spełniało wymagania określone w § 4 ww. *rozporządzenia*, tj. zostało złożone co najmniej 24 godziny przed planowanym ubojem zwierząt oraz zawierało wszystkie wymagane informacje.

(dowód: akta kontroli tom I str. 136-146)

2. PIW nie przeprowadził w badanym okresie ani jednej kontroli dotyczącej przebiegu uboju zwierząt gospodarskich na użytek własny, ani też nie sprawdzał, czy osoby mające dokonywać uboju, wskazywane w kierowanych do tej jednostki powiadomieniach o zamiarze dokonania takiego uboju, posiadają odpowiednie kwalifikacje, co w ocenie NIK wskazuje, iż nadzór PLW nad zapewnieniem dobrostanu zwierząt poddawanych ubojowi na ww. cel nie był dostateczny.

(dowód: akta kontroli tom I str. 136-146)

3. W prowadzonym przez PLW Rejestrze zezwoleń przewoźników wydanych zgodnie z art. 11 *rozporządzenia Rady (WE) Nr 1/2005* zamieszczono błędną informację dotyczącą daty wydania świadectwa zatwierdzenia dla jednego z trzech środków transportu wpisanych do tego rejestru (zamiast 20 kwietnia 2016 r. podano 10 lipca 2015 r.)³¹.

(dowód: akta kontroli tom I str. 24; tom II str. 64, 202-205)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że PIW przy realizacji w badanym okresie zadań dotyczących sprawowania nadzoru na transportem zwierząt gospodarskich nie współpracował z organami Inspekcji Transportu Drogowego. Tym samym *Porozumienie o współdziałaniu Inspekcji Weterynaryjnej i Inspekcji Transportu Drogowego* z 2007 r. nie było w praktyce realizowane przez PLW.

(dowód: akta kontroli str. 100-105, 110-113, 119)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność PIW w powyższym zakresie.

³¹ PLW skorygował powyższe dane w Rejestrze w związku z ustaleniami kontroli NIK (niezgodność danych z Rejestrze z danymi podanymi w sprawozdaniu z nadzoru weterynaryjnego RRW-3 za 2015 r.)

2. Działania PLW w związku z otrzymywanymi sygnałami o nieprawidłowościach dotyczących transportu i uboju zwierząt gospodarskich

2.1. Rozpatrywanie petycji, skarg i wniosków, których przedmiotem był dobrostan zwierząt w transporcie i uboju

W badanym okresie do PIW wpłynęła jedna skarga, której przedmiotem był dobrostan zwierząt w transporcie i uboju³². Podniesiono w niej, że w ubojni (wskazanej w skardze) występowały nieprawidłowości polegające m.in. na:

- dokonywaniu uboju w złych warunkach sanitarnych przez osoby nieposiadające uprawnień oraz po spożyciu alkoholu;
- przyjmowaniu przez ubojnię zwierząt padłych, przywiezionych pojazdami nieprzystosowanymi do przewozu zwierząt;
- przetrzymywaniu zwierząt przeznaczonych do uboju ponad jedną dobę bez karmienia.

Ponadto skarżący zarzucił właścicielom ubojni korumpowanie miejscowych władz, organów, kontrolerów i urzędowych lekarzy weterynarii, a lekarzom weterynarii wyznaczonym do nadzoru nad ubojnią tolerowanie wyżej wymienionych nieprawidłowości. (dowód: akta kontroli tom II str. 141-147)

Powyższa skarga wpłynęła również do MWLW, który pismem z 27 lipca 2015 r. polecił PLW przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego zarówno w stosunku do ubojni, jak i urzędowych lekarzy weterynarii, wyznaczonych do sprawowania nadzoru nad tym zakładem. (dowód: akta kontroli tom II str. 150)

W ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego w tej sprawie PLW przeprowadził rozmowy z trzema urzędowymi lekarzami weterynarii, wyznaczonymi do nadzoru nad ubojem zwierząt w przedmiotowej rzeźni, którzy zapewniali, że byli obecni podczas każdego uboju, nie zaobserwowali opisanych w skardze sytuacji w zakresie uboju zwierząt padłych lub chorych, nie zaobserwowali w zakładzie mięsa ze zwierząt niepoddanych badaniu lekarskiemu.

(dowód: akta kontroli tom II str. 148-149)

Ponadto PIW przeprowadził w okresie do 30 lipca do 12 sierpnia 2015 r. kontrole w ubojni, którymi objęto m.in.: strukturę zakładu, jego wyposażenie, stan higieny w poszczególnych pomieszczeniach, przebieg uboju zwierząt oraz prowadzoną w tym zakładzie dokumentację związaną z funkcjonowaniem zakładowego systemu HACCP.

Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku tych kontroli (w zakresie zagadnień objętych niniejszą kontrolą NIK) dotyczyły m.in.:

- nieprzewodzenia przez skontrolowaną jednostkę na bieżąco rejestru zwierząt przyjmowanych do ubojni;
- braku dokumentacji transportowej, o której jest mowa w art. 4 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005*, dla części zwierząt przywiezionych do ubojni w okresie od 1 do 8 sierpnia 2015 r.;
- braku wpisów w rejestrze monitorowania dobrostanu zwierząt podczas uboju – za okres od 18 lipca 2015 r.;
- nieodbycia szkoleń stanowiskowych przez osoby prowadzące ubój.

³² Do PIW nie wpłynęły w badanym okresie wnioski i petycje w tego rodzaju sprawach.

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w wyniku powyższych kontroli PLW w decyzji z 10 września 2015 r. nakazał podmiotowi prowadzącemu ubojnię m.in.:

- dokumentowanie na bieżąco w rejestrach zakładowych wszelkich czynności;
- zaopatrywanie przesyłek zwierząt do rzeźni w dokumentację transportową wynikającą z *rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005*.

W wyniku przeprowadzonych przez PIW kontroli w dniach 21 i 22 października 2015 r. stwierdzono, że zalecenia dotyczące usunięcia ww. nieprawidłowości, w zakresie zagadnień związanych z dobrostanem zwierząt zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli tom II str. 152-180)

PLW poinformował MWLW (w piśmie 26 sierpnia 2015 r.) o działaniach podjętych na rzecz zbadania zasadności zarzutów podniesionych w ww. skardze i o ich wynikach, w tym o stwierdzonych nieprawidłowościach w wyniku przeprowadzonych kontroli w ubojni oraz o nałożeniu na właścicieli w dniu 28 sierpnia 2015 r. kary pieniężnej z tego tytułu. Poinformował również o skierowaniu do ubojni dodatkowo dwóch nowych urzędowych lekarzy weterynarii oraz o zobowiązaniu wszystkich lekarzy weterynarii sprawujących nadzór nad tym zakładem do zwracania szczególnej uwagi na nieprawidłowości w działalności tej jednostki, dokumentowania ich w protokołach SPIWET „OO” i niezwłocznego przekazywaniach ich do PIW. Wskazał ponadto, że wyniki przeprowadzonych kontroli w tym zakładzie nie potwierdziły zarzutów dotyczących dokonywania w nim rozbioru zwierząt padłych transportowanych do zakładu nocą i w pojazdach nieprzystosowanych do przewozu zwierząt. Podał, że z uwagi na fakt, iż zbadanie tego rodzaju zagadnień wymagało (w jego ocenie) podjęcia działań operacyjnych pozostających poza kompetencjami i możliwościami powiatowego lekarza weterynarii, nawiązał współpracę w tym zakresie z Komendą Policji w Krasnosielcu, która również otrzymała przedmiotową skargę.

(dowód: akta kontroli tom II str. 161-166)

Ustalono, że PIW nie przekazał autorowi ww. skargi informacji o sposobie jej załatwienia, pomimo że obowiązek taki wynikał z postanowień art. 237 § 3 *ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego*³³.

PLW wyjaśnił, że z uwagi na wątpliwości dotyczące prawdziwych danych osoby, która podpisała się pod skargą przeprowadził rozpoznanie, w wyniku którego stwierdził, że pod wskazanym w skardze adresie taka osoba nie zamieszkuje.

(dowód: akta kontroli tom II str. 151)

2.2. Współpraca z samorządem lekarsko-weterynaryjnym oraz organizacjami społecznymi

Zgodnie z art. 3 *ustawy o ochronie zwierząt*, w celu realizacji przepisów ustawy Inspekcja Weterynaryjna ma obowiązek współdziałania z samorządem lekarsko-weterynaryjnym oraz innymi instytucjami i organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

W badanym okresie PLW nie współpracował z organizacjami społecznymi zajmującymi się ochroną zwierząt, w zakresie zagadnień dotyczących dobrostanu zwierząt podczas transportu i uboju³⁴.

(dowód: akta kontroli II str. 183)

³³ Dz. U. z 2016 r. poz. 23, ze zm.

³⁴ Wg wyjaśnień PLW w badanym okresie współpraca z takimi organizacjami dotyczyła zagadnień związanych z opieką nad zwierzętami, w tym m.in. wspólnego opiniowania przygotowywanych przez gminy programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Według wyjaśnień PLW współpraca PIW z samorządem lekarsko-weterynaryjnym w zakresie zagadnień objętych niniejszą kontrolą, w badanym okresie realizowana była m.in. poprzez: udział pracowników PIW w różnego rodzaju szkoleniach organizowanych przez ten samorząd; sprawdzanie na stronach internetowych prowadzonych przez ten samorząd, czy lekarze weterynarii, których zamierza wyznaczyć do czynności związanych z nadzorem nad ubojem lub skupem zwierząt posiadają prawo do wykonywania zawodu; współpracę przy opiniowaniu aktów prawnych dotyczących zawodu lekarza weterynarii; udział pracowników PIW w pracach tego samorządu.

Spośród wskazanych przez PLW szkoleń, największy związek z przedmiotem niniejszej kontroli miały następujące dwa szkolenia zorganizowane w 2015 r. przez Północno-Wschodnią Izbę Lekarsko-Weterynaryjną w Białymstoku:

- „Zasady planowania kontroli urzędowych w kontekście rozporządzenia 882 – najczęściej stwierdzane nieprawidłowości” – w którym udział wzięli PLW;
- „Zadania lekarzy weterynarii wyznaczonych do wykonywania czynności urzędowych w rzeźniach, zakładach rozbioru i zakładach przetwórstwa” – w którym udział wzięło dwóch pracowników PIW.

(dowód: akta kontroli tom II str. 181-195)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności PIW w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania PIW w w skontrolowanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*³⁵, wnosi o objęcie nadzorem dobrostanu zwierząt gospodarskich poddawanych ubojowi na użytek własny w szczególności poprzez:

- reagowanie na przypadki nieterminowego przekazywania przez właścicieli zwierząt gospodarskich powiadomień o planowanym ich uboju na użytek własny oraz niepodawania w tych powiadomieniach wszystkich wymaganych informacji,
- przeprowadzanie kontroli w gospodarstwach podczas przeprowadzanych ubojów na użytek własny, w celu sprawdzenia zapewnienia właściwego dobrostanu zwierząt,
- sprawdzanie, czy osoby mające dokonywać uboju zwierząt na użytek własny, wskazane w przekazanych do PIW powiadomieniach o planowanych ubojach, posiadają wymagane kwalifikacje w tym zakresie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* PLW przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni

³⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 ze zm.

od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 16 grudnia 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Bogdan Gorzałkowski
specjalista k.p.

.....
podpis

.....
podpis